

**การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน
ในเขตจังหวัดนนทบุรี**
**A Study of States and Problems of Kindergarten Administration
in Nonthaburi Province**

วิทยานิพนธ์

โดย

นางพูลทรัพย์ หุ่นนาค

**เสนอต่อคณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)**


พ.ศ. 2541

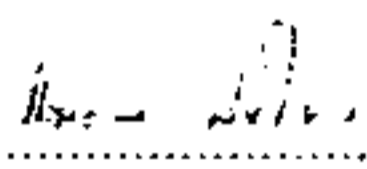
ISBN 974-231-065-3

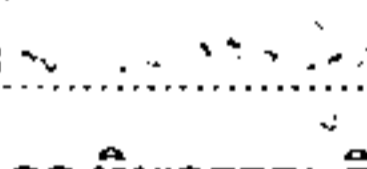
วิทยานิพนธ์ : การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน
ในเขตจังหวัดนนทบุรี
: A Study of States and Problems of Kindergarten Administration
in Nonthaburi Province
โดย : นางพูลทรัพย์ หุ่นาค
: Mrs. Poonsub Hoonnak
นักศึกษาคณะพัฒนาสังคม : ภาคพิเศษ รุ่น 2 รหัส 530351065

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) ได้

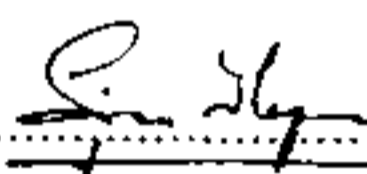
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

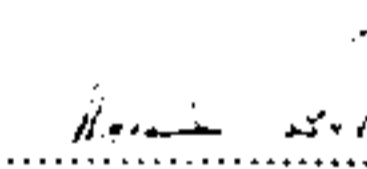
ลงนาม..........ประธาน
(อาจารย์สุภา กิรีติบุตร)
วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

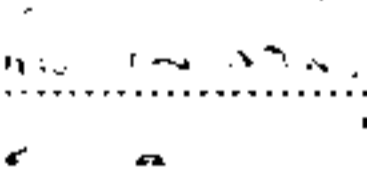
ลงนาม..........ที่ปรึกษา
(ผศ.ดร.แดงอ่อน มั่นใจตน)
วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

ลงนาม..........ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์)
วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

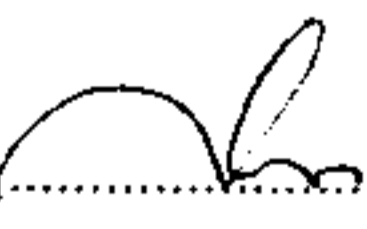
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ลงนาม..........ประธาน
(อาจารย์สุภา กิรีติบุตร)
วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

ลงนาม..........กรรมการ
(ผศ.ดร.แดงอ่อน มั่นใจตน)
วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

ลงนาม..........กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์)
วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

คณะพัฒนาสังคมอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
พัฒนบริหารศาสตรบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

รองศาสตราจารย์..........คณบดี
(สากล จริยวิทยานนท์)
วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2541

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ : การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขต
จังหวัดนนทบุรี
โดย : นางพุลทรัพย์ หุ่นนาค
ชื่อปริญญา : พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
วิชาเอก : การจัดการการพัฒนาสังคม
ปีการศึกษา : 2540

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษา 1) สภาพการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตจังหวัดนนทบุรี 2) ปัญหาการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตจังหวัดนนทบุรี 3) เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตจังหวัดนนทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน 4) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตจังหวัดนนทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยใช้แนวคิดในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชนตามลักษณะงาน 6 งาน คือ (1) งานวิชาการหรืองานการเรียนการสอน (2) งานกิจการนักเรียน (3) งานบุคลากร (4) งานธุรการ การเงิน และพัสดุ (5) งานอาคารสถานที่ และ (6) งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตจังหวัดนนทบุรี จำนวน 571 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหาร 153 คน และครู 418 คน จากโรงเรียนจำนวน 66 โรงเรียน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษา

1. ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยกลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการบริหารงานโรงเรียนเฉลี่ย 10 ปี กลุ่มครูส่วนใหญ่ จบการศึกษาค่ำกว่าระดับปริญญาตรี และครู ร้อยละ 62.9 ไม่มีวุฒิการศึกษาทางด้านอนุบาล แต่ผ่านการอบรมงานด้านอนุบาลระยะสั้น ๆ ครูส่วนใหญ่มีนักเรียนในชั้นเรียนมากกว่า 30 คน
2. สภาพการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตจังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมและองค์ประกอบย่อยของงานทั้ง 6 งาน อยู่ใน “ระดับดี” ยกเว้นงานธุรการ การเงิน และพัสดุ ที่มีสภาพการบริหารงานอยู่ใน “ระดับปานกลาง”
3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานจำแนกตามตำแหน่ง พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานในภาพรวม และในแต่ละองค์ประกอบย่อยของงานทั้ง 6 งาน ดีกว่าของครู เมื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานจำแนกตามขนาดโรงเรียน

พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กเห็นว่ามีสภาพการบริหารงานดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนผลการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับขนาดโรงเรียน พบว่ามีเพียงสภาพการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กัน

4. ปัญหาการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตจังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูเห็นว่าโรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานทั้งในภาพรวมและองค์ประกอบย่อยของงานทั้ง 6 งาน อยู่ใน “ระดับน้อย”

5. ผลการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานจำแนกตามตำแหน่ง พบว่างานที่ครูเห็นว่ามีปัญหามากกว่าของผู้บริหารได้แก่ ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ปัญหาการบริหารงานบุคลากร ส่วนงานในด้านอื่นๆ ผู้บริหารและครูเห็นว่ามีปัญหาในแต่ละงานไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงาน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางเห็นว่ามีปัญหาการบริหารงานในด้านต่าง ๆ มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนผลการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับขนาดโรงเรียน พบว่า ปัญหาในภาพรวม ปัญหาการบริหารงานวิชาการหรืองานการเรียนการสอน ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ปัญหาการบริหารงานบุคลากร ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ และปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในแต่ละงานมีปฏิสัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเพิ่มครูที่เป็นเพศชายในการสอนระดับอนุบาลมากขึ้น
2. ควรสนับสนุนให้ครูเพิ่มวุฒิทางการศึกษา โดยเฉพาะวุฒิการศึกษาด้านอนุบาล
3. ควรจัดห้องเรียนให้มีสัดส่วนเหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐาน
4. หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาอนุบาลควรให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาการบริหารงานในด้านต่าง ๆ แก่โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก
5. ควรจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู อย่างน้อยเดือนละครั้ง เพื่อรับรู้สภาพและปัญหาในการบริหารงานโรงเรียน
6. ควรจัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนชั้นอนุบาล เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง อีกทั้งจะทำให้ครูเข้าใจในตัวเด็กมากขึ้น
7. ควรมีการประชาสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มากขึ้น เช่น การจัดทำข่าวสารแลกเปลี่ยนแก่ผู้ปกครอง หรือเอกสารที่ให้ความรู้ในด้านการพัฒนาเด็กแก่ผู้ปกครอง
8. ควรส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนหรือกิจกรรมการพัฒนาเด็ก
9. ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูได้ศึกษาดูงานโรงเรียนอนุบาลดีเด่น

ABSTRACT

THESIS : A Study of States and Problems of Kindergarten
Administration in Nonthaburi Province

BY : Mrs. Poonsub Hoonnak

DEGREE : Master of Arts (Social Development)

MAJOR : Social Development Management

ACADEMIC YEAR : 1997

The major purposes of the study were (1) to learn about the private kindergartens in Nonthaburi Province (2) to identify their administrative problems and obstacles (3) to make a comparison of the administration between schools of different sizes by seeking opinions from the school administrators and teachers (4) to compare administrative problems among the school of different sizes as stated by the school administrators and teachers. The private kindergartens administration concept used as the framework of the study included six types of work, namely (1) academic work or instructional work (2) student affairs (3) personnel administration (4) clerical work, finance and procurement (5) supervision of building and campus, and (6) relations between the school and the community.

The subjects consisted of 153 school administrators and 418 school teachers in 66 private kindergartens in Nonthaburi Province. The sample group was thus 571 in total. A questionnaire was employed to collect the data.

Findings

1. Most school administrators and teacher were females. Most of the former group completed a Bachelor's degree and had an average of 10- year experience. Most of the latter group had lower education than a Bachelor's degree. About 62.9 percent did not receive a formal education in the field of early childhood education, but underwent a short training course in this matter. Also, most had more than 30 pupils in their class.

2. In general, the administration of the private kindergartens in Nonthaburi Province as a whole and each of the six types of work were found to be "good", except the clerical work, finance and procurement were found to be moderately satisfactory.

3. When the work position was considered, the school administrators were found to have a better attitude toward the school administration as a whole than the school teachers. When the school size was considered, it was found that the large-sized and the small-sized schools had better administration than the medium-sized ones. When the interaction between the work

position and the school size was considered, the interaction was found only in the administration of the student affairs.

4. With regard to the administrative problems, both the administrators and the teachers thought that they had very few problems.

5. When the work position was considered to determine the degree of problems between the two groups, it was found that the school teachers had more serious problems than the school administrators, especially in the student affairs and the personnel administration. They were found to have no significant difference in other types of work. When the school size was considered to determine the degree of problems, it was found that the medium-sized schools had more serious problems in all types of work than the other two groups. The results of the study of the interaction between the work position and the school size showed that interaction existed among the academic work or instructional work, the student affairs, the personnel administration, the supervision of building and campus, and the relations between the school and the community.

Recommendations

1. More male kindergartens teachers should be employed.
2. The kindergartens teachers should be encouraged to earn a higher degree, especially in the field of early childhood education.
3. The number of pupils in each class should be smaller to meet the standards.
4. The government agencies concerned should help the medium-and small-sized kindergartens in solving the administrative problems.
5. A meeting between the school administrators and the school teachers should be held at least once a month to acknowledge the problems of school administration.
6. Visits to the pupils' homes should be made to create a good relationship between the school and the parents. This would also make the teacher have a better understanding of her pupils.
7. More public relations should be made so that the community would know more about the school. This could be done by issuing newsletters or distributing to the parents some documents that could help parents to bring up their children better.
8. The community school be encouraged to be involved in the teaching and learning activities or the child development activities.
9. The school administrators and the teachers should be given an opportunity to make an observation tour to outstanding kindergartens.

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตจังหวัดนนทบุรี” นี้ ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยสำเร็จลุล่วงได้ก็โดยความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์สุภา กীরติบุตร ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.แดงอ่อน มั่นใจตน และอาจารย์ ดร.ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ท่านได้สละเวลาให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการเขียนวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ศ.ดร. ดวงเดือน พันธุมนาวิน ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะการวิเคราะห์ข้อมูล และขอขอบพระคุณผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตจังหวัดนนทบุรี ทั้ง 66 โรงเรียน ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลอย่างดียิ่ง ขอขอบพระคุณศึกษานิเทศก์ ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการศึกษา อำเภอเมือง อำเภอปากเกร็ด อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางกรวย และอำเภอบางใหญ่ ขอขอบพระคุณอาจารย์ วิไล ธนวิวัฒน์ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และอาจารย์วิมล ศรีสิทธิ์ ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา จังหวัดนนทบุรี ท่านได้สละเวลาจัดหาเอกสารทางวิชาการ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อน้อย คุณแม่เครือวัลย์ และคุณแม่เย็น บุญประสิทธิ์ ที่ได้อบรมสั่งสอนและเป็นครูคนแรกที่ทำให้วิชาความรู้ ให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนจนกระทั่งมีโอกาสศึกษาในระดับนี้ การวิจัยครั้งนี้จะไม่ประสบผลสำเร็จ หากไม่ได้รับการช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ จากคุณทวีศักดิ์ หุ่นนาค ผู้เป็นสามี น้องอรุณศรี คามรักษ์ น้องวีรียา ดิลกวนิช น้องจักพงษ์ โสดา ช่วยลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล และพิมพ์แก้ไขงานวิจัย ขอขอบใจ มิก แม็ก มาร์ค บุตรหลาน ที่ช่วยดูแลซึ่งกันและกัน จึงทำให้ผู้วิจัยมีเวลาทำงานนี้ และขอขอบคุณญาติพี่น้อง เพื่อนๆ และผู้ที่เคารพนับถืออีกหลายท่านที่ไม่อาจกล่าวไว้ ณ ที่นี้ ที่คอยเป็นกำลังใจกับผู้วิจัยตลอดมา

สำหรับความดีทั้งปวงอันอาจเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้แก่คุณพ่อประเสริฐ คุณแม่ประนอม หุ่นนาค ที่จะสนับสนุนการจัดตั้งโรงเรียนอนุบาล เพื่อเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาเด็กไทยต่อไปในอนาคต

ท้ายสุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณคุณคณาจารย์คณะพัฒนาสังคมทุกท่าน ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ อันเป็นคุณประโยชน์อย่างมากแก่ผู้ศึกษา

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาที่ได้รับจากทุกท่านที่กล่าวข้างต้น จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง แต่ทุกท่าน มา ณ ที่นี้อีกครั้ง

พลทรัพย์ หุ่นนาค

พฤษภาคม 2541